

CORRUPTION
RESEARCH CENTER
BUDAPEST

A világ közbeszerzési hatóságainak adatközlési gyakorlata
– 2018 /

Data publication practices of public procurement authorities
around the world – 2018

*118 közbeszerzési hatóság honlapjának empirikus
vizsgálata*

Magyar nyelvű összefoglaló

Budapest, november 2018

Az elemzést a CRCB Nonprofit kft. készítette. Az angol nyelvű elemzés elérhető itt:
<http://www.crcb.eu/?p=1563>

Közbeszerzési hatóságok adatközlési gyakorlata a világon – 2018 / The data publication practices of public procurement authorities around the world – 2018

Támogató partner:

3gteam ltd: <http://www.3gteam.hu/>

Szerzők:

Fölsz Hanna, Tóth István János

Adatgyűjtés:

Fölsz Hanna, Velinsky Janka

Kutatásvezető:

Tóth István János

Munkatársak:

Hajdu Mikós	kutató
Hanna Fölsz	kutatási asszisztens
Matúz Anna	gyakornok
Molnár Balázs	programfejlesztő informatikus
Orbán Júlia	munkatárs
Tóth István János	igazgató
Velinsky Janka	gyakornok

Szakértők:

Andor Katalin	közgazdász
Goldstein Katalin	angol nyelvi lektor
Gyenesse Jenő	programfejlesztő matematikus
József Magda	jogász
Kelemen Zoltán	jogász
Székely Attila	közbeszerzési szakértő

CRCB Nonprofit kft.

e-mail: info@crcb.eu

internet: <http://www.crcb.eu/>

Publikáció dátuma: 2018. november 8.

Tartalom

Bevezetés	5
Összefoglalás	7
Az adatközlés minősége és az adatok elérhetősége	11
Melléklet.....	19

[ez az oldal szándékosan üres]

Bevezetés

A tanulmány a CRCB felmérésének első eredményeit tartalmazza, amely a világ 118 közbeszerzési hatóságának (112 ország és 6 országon belüli állam vagy régió) adatközlési gyakorlatát elemzi több szempontból¹. A felmérésre 2018 január 16. és március 26. között került sor. A kutatás a közbeszerzési hatóságok honlapjain megjelentő tartalmakat mérte fel a CRCB által kialakított kérdőív (kódutasítás) alapján².

Két kérdés vizsgálatára összpontosítottunk: (i) mennyire könnyű elérni a közbeszerzések odaítéléséről szóló dokumentumok (*contract award notices*) szerződés szintű adatait a közbeszerzési hatóságok honlapjain; (ii) szerződés szinten milyen információk elérhetők rendezett és letölthető formában³.

Nem aggregált adatokra (összefoglaló táblázatok, arányok, tendenciák, stb.) vonatkozó adatközlési gyakorlatot vizsgáltunk tehát, hanem olyan adatokat, amelyek szerződésenként mondják meg például, hogy milyen állami intézmény írta a ki a közbeszerzést; mikor hirdettek nyertest; melyik cég lett a nyertes; hány versenyző volt; mekkora volt a nyertes ár; stb.

Azt néztük, hogy ezek a szerződés szintű adatok elérhetők-e a hatóságok honlapjairól, és ha igen, akkor milyen formában: (1) nem rendezett formában (pl. text file-okban); (2) rendezett, de közvetlenül nem letölthető formában (pl. html); (3) rendezett és közvetlenül letölthető formában (pl. csv, xlsx, json, stb.).

Ha egy képzeletbeli kormányzat valamilyen furcsa oknál fogva a lehető legkedvezőbb feltételeket szeretné teremteni a korrump tranzakciók, vagy a kartellek számára, akkor a legjobb megoldás az lenne számára, hogy semmilyen adatot nem közöl a honlapján. Ha ebben a képzeletbeli országban a kormányzat célja a fenti, akkor ennél rosszabb megoldás lenne az, ha a hatóság közöl valamennyi adatot, de ezt nem rendezett és letölthető formában teszi, és a legrosszabb, ha hagyja, hogy a szerződés szintű adatok letölthetők legyenek.

De ez az összefüggés fordítva is igaz. Egy, az adófizetők pénzét szem előtt tartó kormányzat számára a legjobb megoldás az, ha minél több szerződés szintű

¹ Csak remélni tudjuk, hogy az elemzés eredményeit látva egyik ország közbeszerzési hatósága sem fog pert kezdeményezni a CRCB ellen.

² A kérdőívet lásd az angol nyelvű tanulmány (<https://bit.ly/2T2XWbr>) első mellékletében; az elemzett országokat a 2. mellékletben; az adatgyűjtés módszertanát a 4. mellékletben; a tanulmányban használt fogalmak definícióját pedig az 5. mellékletben.

³ Az elemzést behatárolja két tényező. Egyrészt az elemzés csak a közbeszerzési hatóságok illetve olyan állami intézmények honlapjait vizsgálta, amelyek feladata a közbeszerzési adatok közzététele. Nem foglalkoztunk más nem-állami intézmények, nemzetközi szervezetek, kutatási projektek, vagy akár magáncégek által létrehozott és kezelt adatbázisokkal. Másodszor, természetszerűen, nem vizsgáltuk, nem vizsgálhattuk a nyilvánosságra hozott adatok *érvényességét (validity)* és *pontosságát (accuracy)*.

adatot tesz bárki számára elérhetővé rendezett és letölthető formában. Nyilvánvaló, hogy az utolsó (3) adatközlési forma szolgálja legjobban azt a célt, hogy a versenyerősség, a korrupciós vagy/és kartell kockázatok témájában elemezni lehessen a közbeszerzéseket, vagyis azt, hogy az állam hogyan, milyen fokú verseny mellett költi el különböző célokra az adófizetők pénzét. Továbbá ez szolgálja leginkább az állampolgárok tájékoztatását, mivel a szerződés szintű adatok tetszés szerint aggregálhatók és elemezhetők a későbbiekben. Ha egy kormányzat csökkenteni szeretné a korrupciós kockázatokat, növelni a versenyerősséget, és elejét venni a kartelleknek, akkor az adatközlési megoldások között ennek legjobb módja az, ha rendezett és letölthető formában közli az egyes szerződések adatait, és az is nyilvánvaló, hogy minél több adatot közöl így, annál jobb. Az ilyen adatközlési stratégia – *ceteris paribus* – legjobban szolgálja a fenti anomáliák (kartell, korrupció) elleni harcot.

Összefoglalás

1. A CRCB 2018. évi jelentése az első eredményeit közli annak a felmérésnek, amely a világ 118 közbeszerzési hatóságának adatközlési gyakorlatát vizsgálta. A vizsgálatot során, amelyet 2018. január 16. és március 26. között végeztünk, egy kérdőív alapján lekódoltuk a közbeszerzési hatóságok honlapjainak több jellemzőjét.

2. Két kérdést állítottunk a középpontba: (i) mennyire könnyű elérni a szerződés szintű közbeszerzési adatokat az elemzett honlapokon; (ii) milyen adatok elérhetők szerződés szinten, és ezen belül rendezett és letölthető formában.

3. 112 ország az egyes országokon belül 6 régió adatait dolgoztuk fel. 92 esetben volt egyáltalán honlapja a közbeszerzési hatóságnak és 39 esetben voltak az ország hivatalos nyelvén (nyelvein) kívül más nyelven is elérhetők az ott lévő információk.

4. Csak 67 esetben (57%) közölték valamilyen rendezett formában a szerződés szintű adatokat és ezen belül html formában 64 hatóság (54%) közölt adatokat. Ez azt is jelenti, hogy az esetek 46%-ban az állampolgároknak nem lehet pontos ismeretük arról, hogy hogyan költi az állam (az állami intézmények) az adófizetők pénzét. Egy-egy szerződést mikor kötöttek meg; egy-egy állami intézmény mennyi szerződést bonyolított; szerződésenként milyen értékben; mely cég(ek) nyert(ek); és az egyes nyertesek mennyi, milyen értékű szerződéseket nyertek, stb. Ezekre és az ezekhez hasonló kérdésekre a közbeszerzések szerződés szintű elemzése adhat csak választ. Ezért fontos, hogy a szerződés szintű adatok bárki számára elérhetők / letölthetők legyenek.

A letölthető és szerződés szintű adattáblák léte egy meghatározó mutatója a közbeszerzési adatközlés minőségének: a letöltés lehetősége ugyanis számottevően megnöveli a közbeszerzések átláthatóságát. Az átláthatóság növekedése pedig közvetett módon kívánatos irányba befolyásolja a közbeszerzési aktorok jövőbeni magatartását. Látva a megnövekedett transzparenciát, amely mélyebb, gyorsabb és könnyebben elvégezhető vizsgálatokat, elemzéseket tesz lehetővé, módosul várható magatartásuk és a könnyebb felderítés lehetősége miatt tartózkodóbbá válnak a korrult tranzakciókkal szemben. A korrupció mikroökonómiai modellje szerint ugyanis a felderítés költségének csökkenése – *ceteris paribus* – a korrupció korábbiaknál alacsonyabb szintjét eredményezi.

A 92 közbeszerzési hatóság közül – amelyeknek egyáltalán volt honlapja – csak 29 hatóság (32%) esetében letölthetők közvetlenül a szerződés szintű közbeszerzési adatok adattáblái. Biztosak vagyunk abban, hogy ez a szám a jövőben nőni fog.

5. A kontinensek között meglehetősen különböző az adatokat rendezett adattáblákban közzétévő közbeszerzési hatóságok aránya. Miközben Ausztrália és Észak-Amerika mindhárom országa így jár el, addig Európában az országok 83%-ára, Afrikában pedig csak 59%-ára jellemző ez.

6. Az online adattáblát közzétévő 64 országból 56 (88%) esetben működik keresőmotor és van szűrésre is lehetőség. A szűrés funkció léte jelenthet egy szűrési lehetőséget, de rendszerint több ismérv szerint lehet szűrni a találatokat. Kolumbia és Portugália közbeszerzési hatóságainak honlapján lehet legtöbb módon szűrni. Ezt Dánia, Lettország, Paraguay, Dél-Korea és Románia követi. A lista végén Kenyát, Mauritius-t és Mozambikot találhatjuk, ahol csak egy szűrési feltétel adható meg. Kongó a legrosszabb, ahol nincs a találatok szűrésére lehetőség. Magyarország e tekintetben az élbolyhoz közel helyezkedik el: a magyar honlap nyolc féle szűrési lehetőségre ad módot.

7. A 67 ország közül, amelyeknél a szerződés odaítéléséről szóló hirdetmények valamilyen formában elérhetők 59 esetben lehetett megtudni, hogy hány év adatát teszik közzé. Ebben az 59 országban átlagosan 7 év közbeszerzés adata elérhető így. Kaliforniában érhető el a leghosszabb időszakra vonatkozóan közbeszerzési adatok: ez 26 év. Öt követi Banglades and Uruguay 21 évvel, majd Lettország 18 évvel. (A magyar honlapon 14 év közbeszerzésének adatai érhetőek el.). A sorrend alapján Izland, Nepál, Pakisztán és Szenegál helyezkedik el, ahol a legkorábbi adat 2017-ből származik.

8. A szerződés szintű jellemzők közül több lényegbe vágóan fontos a korrupciós és a kartell kockázatok elemzése számára. Ezeket a jellemzőket azonosítva az adattáblákban 20 féle mező (jellemző) létét figyeltük meg. Ezeket rendkívül fontosnak tartjuk a fenti elemzések szempontjából. Az adattáblákban átlagosan 9 mező található meg ezekből. A legtöbb jellemző Ukrajnában és Moldovában érhető el ezekből, ahol mind a 20 mezőt megtaláltuk. Ezeket követi Kolumbia, Magyarország és Oroszország, ahol 17 mező elérhető és Fehéroroszország, Csehország és Uganda, ahol 16. A lista alján két fejlett EU országot találunk, amelyeknél csak három mező található: ezek Dánia és Luxemburg, ezeket Japán követi, ahol kettő mező, és Kongó, ahol mindössze egy.

9. Az elemzés során azt is vizsgáltuk, hogy a főoldalról indulva hány lépésben (klikkeléssel) lehet eljutni a letölthető szerződésszintű adatokat tartalmazó oldalhoz. Ez azt mutatja, hogy a felhasználónak mekkora erőfeszítést kell tenni, hogy az adatokhoz eljusson: ha egy-két klikkel eljut a kívánt oldalra, akkor keveset, ha több lépés után találja csak meg az adatokat, akkor sokat. A letölthető adatokat tartalmazó 29 honlapon átlagosan 2.9 kattintással (a medián 3 kattintás) lehetett a letölthető adatokat tartalmazó oldalhoz eljutni. Legkönnyebben Lettországnál, itt a főoldalról egy kattintás kellett csak és a legtöbb erőfeszítést Oroszágnál kell a felhasználóknak tenniük, ahol csak hét kattintás után lehet eljutni a keresett letölthető adatokhoz.

10. Két másik jellemző is befolyásolhatja azt, hogy mennyire lehet a a letölthető adattáblákat használni. Az egyik, hogy milyen hosszú adatsor tölthető el a hatóságok honlapjairól, a másik pedig, hogy hány szerződés adata ismerhető meg / tölthető le. Ha a világ országait sorrendbe rakjuk, hogy hány év adata látható le a közbeszerzési hatóságok honlapjain, akkor a leghosszabb adatsort a kaliforniai (26 év), az uruguay-i (21 év), a máltai (19 év), és e lettországi honlapon láthatjuk (18 év), miközben a libériai és a nepáli honlapról

csak egy év adata tölthető le (az átlagos érték 8.8 év). A magyar honlap nem teszi lehetővé adattáblák közvetlen letöltését. A legkevesebb szerződés a libériai honlapról tölthető le közvetlenül (55 darab), miközben az USA honlapjáról több mint 20 millió, az oroszról 17 millió, a kolumbiai honlapról 6 millió, az ukrán honlapról pedig több mint egymillió.

11. A szerződések egyes jellemzői közül húszat emeltünk ki, mint olyanokat, amelyek letölthető vagy nem letölthető formában való megléte, ismerete nagyon fontos a közbeszerzések során jelentkező anomáliák (korrupció, kartell) elemzése szempontjából. Ezek nélkül a szerződés szintű információk nélkül ezek az elemzések csak nagyon korlátozott keretek között folytathatók le. Ezek után sorrendbe raktuk az országokat, hogy a kiválasztott szerződés szintű jellemzők közül hány érhető el honlapjaikon. A világ országaink rangsorát ebből a szempontból Ukrajna és Moldova vezeti ahol mind a húsz vizsgált jellemző megtalálható, őket Kolumbia, Oroszország és Magyarország (mindhárom esetben 17 jellemző), valamint Csehország és Uganda követi (16 jellemző). A legkevesebb féle adatot Írország, Libéria (5-5), Kenya és Cape Verde hatóságainak honlapjai tartalmazzak (4 jellemzőt). USA és Kanada által működtetett honlapokon 13 és 11 féle jellemző érhető el. Az vizsgált 66 ország esetében (Tajvant technikai okokból ki kellett zárunk) az átag 11,3 a medián érték pedig 11 jellemző volt. Amint láttuk, a magyar honlap e téren meglehetősen előkelő helyet foglal el a világ országai között.

12. Véleményünk szerint az Open Contracting Data Standard (OCDS) egy innovatív adattárolási és publikálás keretrendszer, amelyet érdemes átvenni, és alkalmazni, mivel magas szintű átláthatóságot és az adatok rugalmas felhasználását teszi lehetővé.

13. Az általunk megfigyelt jellemzőket felhasználva két kompozit mutatót hoztunk létre. Az egyik a nemzeti közbeszerzési hatóságok adatközlési minőségét méri (Index of Data Publication Quality, IDPQ), a másik pedig azt, hogy mennyi adat és milyen könnyen érhető el (Index of Data Availability, IDA).

Az IDPQ három csoportba sorolja a megfigyelt országokat. Az eredmények arra mutatnak, hogy az egyes csoportok belül nagyon heterogének: a legfejlettebb országok éppúgy tagja egynek-egynek, mint a feltörekvő, vagy fejletlen országok; a magas korrupciós szinttel rendelkezők éppúgy, mint az alacsonnyal. Az IDPQ szerint legjobb (ahol a mutató értéke egy) országok között találjuk Ausztráliát, Kanadát, az USA-t de Kolumbiát, Kenyát, vagy Zambiát is. A legrosszabb IDPQ értékkel rendelkező országok között pedig Afganisztán, Albánia, Nigéria vagy Csád mellett ott van Belgium, Izland vagy Svédország is. Magyarország a középső csoportba tartozik.

14. Az IDA országonként 0,23 és 0,89 közötti értékeket vett fel, ahol a magasabb érték jelenti a több adatot és az adatok könnyebb elérhetőségét. Az országok sorrendjét az IDA szerint Lettország, Portugália és Ukrajna vezeti. Az élbolyban találjuk még Kolumbiát, az USA-t, Csehországot, Paraguay-t, Nepált és Szerbiát. A legrosszabb értékkel Izland, Dél-Szudán és Cape Verde rendelkezik. Az IDA átlagos értéke 0.49, a medián érték pedig 0,45. Magyarország

a 38. helyet érte el a 66 ország között 0,43-as értékkel. Ennél Zambia (28. hely) és Bangladesh (35. hely) honlapjai is magasabb index értéket értek el.

15. Az Az IPQ és az IDA országonkénti eredményei arra hívják fel a figyelmet, hogy nemcsak a fejlődő és a feltörekvő országoknak van még tennivalójuk az adatközlési gyakorlat fejlesztése terén, hanem a fejlett országoknak is van bőven feladatuk.

Ezen túl az eredmények arra is rávilágítanak, hogy az EU régi tagorszáiban (Portugália kivételével) a szerződés-szintű adatokra vonatkozó adatközlési minőség és az adatok elérhetősége inkább gyengének, mint közepesnek mondható. Európa szinten alapvetően nem javít ezen a helyzeten néhány kivételesen jó kutatási projekt, amelyek legalább részben az adatok közlését és letöltését is lehetővé teszik. Ezek helyett a közbeszerzési hatóságok, vagy tagállami szinten az adatok közlésével megbízott más állami intézmények felelőssége kellene, hogy legyen az, hogy megfelelő adatközlési protokollt fejlesszenek ki és üzemeltetnek. Azt gondoljuk, hogy az EU tagországok, a tagországok intézményei, és közöttük a közbeszerzés hatóságok feladata kell, hogy legyen az adatközlési gyakorlatuk javítása és az, hogy lehetővé tegyék a szerződés szintű adatok rendezett, letölthető formában való közlését. Ugyanúgy, ahogy az EU már megtette ezt egy értékhatár felett.

A közbeszerzési adatok publikálásának alapvető problémáját az EU-ban mindenhol az adott ország közbeszerzési hatóságának saját magának kellene megoldania.

Az adatközlés minősége és az adatok elérhetősége

Az adatközlés minőségének és az adatok elérhetőségének mérésére két mutatót hoztunk létre. Az egyik a nemzeti közbeszerzési hatóságok adatközlési minőségét méri (Index of Data Publication Quality, IDPQ). A másik pedig azt, hogy mennyi adat és milyen könnyen érhető el (Index of Data Availability, IDA).

Az első index (IDPQ) az adatközlés két szempontjára vonatozik:

1. A közbeszerzési hatóság honlapjáról letölthetők-e közvetlenül a közbeszerzési szerződések odaítélésnek szerződés szintű adatai?
2. A szerződések odaítélésének adatai elérhetők-e a hatóság honlapján közvetlenül nem letölthet és kereshető formában?

Meg vagyunk győződve arról, hogy a legjobb, ha egy közbeszerzési hatóság nyilvánosságra hozza a szerződések odaítélésének dokumentumaiban (a magyar szaknyelvben *tájékoztató az eljárás eredményéről*) szereplő információkat szerződés szinten, rendezett és közvetlenül letölthető formában (json, csv, xls, etc.). A legrosszabb megoldás pedig, amikor semmilyen szerződés szintű közbeszerzési adatot nem publikál. Illetve, ha publikál, akkor nem teszi lehetővé a keresést és a szűrést a szerződések között.

Az IDPQ-nek három értéke lehet: 0, 0,5 és 1, ahol a magasabb érték jobb gyakorlat jelent. Ha az első kérdésre a válasz igen, akkor az IDPQ értéke 1, ha nem a válasz mindkét kérdésre, akkor pedig 0. Ha csak a második kérdésre igen a válasz, akkor az IDPQ 0,5-ös értéket vesz fel.

Ennek megfelelően az IDPQ három csoportba sorolja a megfigyelt országokat (lásd az 1. táblázatot).

Az eredmények arra mutatnak, hogy az egyes csoportok belül nagyon heterogének: a legfejlettebb országok éppúgy tagja egynek-egynek, mint a feltörekvő, vagy fejletlen országok; a magas korrupciós szinttel rendelkezők éppúgy, mint az alacsonnyal. Az IDPQ szerint legjobb (ahol a mutató értéke egy) országok között találjuk Ausztráliát, Kanadát, az USA-t de Kolumbiát, Kenyát, vagy Zambiát is. A legrosszabb IDPQ értékkel rendelkező országok között pedig Afganisztán, Albánia, Nigéria vagy Csád mellett ott van Belgium, Izland vagy Svédország is. Magyarország a középső csoportba tartozik.

1. Táblázat: Az országok sorrendje 2018-ban az adatközlés minőségének indexe (IDPQ) szerinti, N = 92

	idpq
Ausztrália	1
Kanada	1
Cape Verde	1
Chile	1
Kolumbia	1
Csehország	1
Észtország	1
Írország	1
Kenya	1
Lettország	1
Liberia	1
Mali	1
Málta	1
Montenegro	1
Nepál	1
Paraguay	1
Portugália	1
Moldova	1
Románia	1
Oroszország	1
Szerbia	1
Tajvan	1
Törökország	1
Uganda	1
Ukrajna	1
USA – Kalifornia	1
USA	1
Uruguay	1
Zambia	1
Banglades	0.5
Fehéroroszország	0.5
Bolivia	0.5
Kína	0.5
Hong Kong	0.5
Côte d'Ivoire	0.5
Horvátország	0.5
Kongói Demokratikus Köztársaság	0.5
Dánia	0.5

Ecuador	0.5
Egyiptom	0.5
Etiopia	0.5
Finnország	0.5
Franciaország	0.5
Ghána	0.5
Magyarország	0.5
Japán	0.5
Litvánia	0.5
Luxembourg	0.5
Makedónia	0.5
Malajzia	0.5
Mauritius	0.5
Marokkó	0.5
Mozambik	0.5
Pakisztán	0.5
Dél-Korea	0.5
Szlovákia	0.5
Szlovénia	0.5
Szomália	0.5
Spanyolország	0.5
Svájc	0.5
Afganisztán	0
Albánia	0
Algéria	0
Argentina	0
Ausztria	0
Belgium	0
Benin	0
Bosznia és Hercegovina	0
Botswana	0
Burkina Faso	0
Burundi	0
Kamerun	0
Csád	0
Gabon	0
Gambia	0
Guinea	0
Guyana	0
Izland	0
India – Maharashtra állam	0
Nigéria	0
Peru	0

Ruanda	0
Szenegál	0
Sierra Leone	0
Dél-Szudán	0
Sri Lanka	0
Sváziföld	0
Svédország	0
Tanzánia	0
Togo	0
Venezuela	0

Forrás: CRCB

A második index (IDA) az adatok közlésének négy jellemzőjét veszi figyelembe:

1. A közvetlenül nem letölthető adatokhoz hány lépéssel (hány klikkeléssel) lehet eljutni a honlapok kezdőoldaláról indulva;
2. A közvetlenül letölthető adattáblákhoz hány lépéssel (hány klikkeléssel) lehet eljutni a honlapok kezdőoldaláról indulva;
3. A szerződések odaítélésről szóló dokumentumok hányféle jellemzőjére (tulajdonságára) vonatkozó adatmező érhető el / tölthető le;
4. A nem letölthető szerződés szintű adatok esetében hányféle szűrési lehetőséget ajánl fel az adott honlap.

Az IDA-t csak azoknál az országoknál számítottuk ki, amelyek hatóságai közöltek nem letölthető formában szerződésszintű adatokat. Ennek megfelelően az IDA csak 66 országnál kapott értéket.

Az IDA definíciója az alábbi minden *i*-edik közbeszerzési hatóságra:

$$IDA_i = \frac{\frac{8 - Q10_i}{7} + \frac{5 - Q15_i}{4} + \frac{nf_i}{11} + \frac{ndf_i}{20}}{4}$$

ahol $Q10_i$ a $q10$ es kérdésre adott számszerű válasz (a klikkek maximális száma 7 volt);

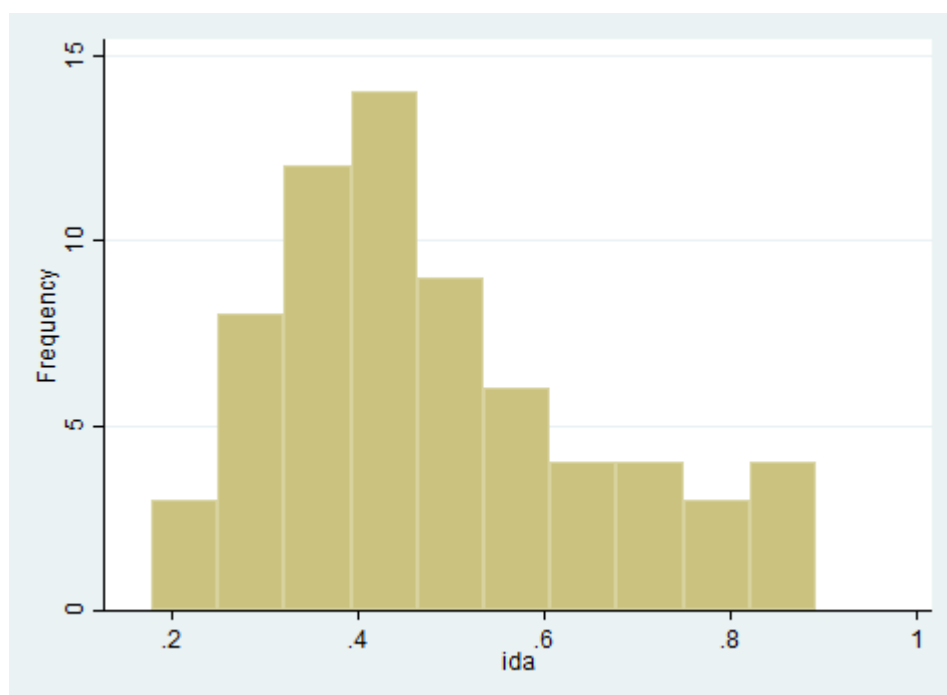
$Q15_i$ a $q15$ -ös kérdésre adott számszerű válasz; (a klikkek maximális száma 4 volt);

nf_i : a keresési filterek száma a keresőfunkciónál;

ndf_i : az adatmezők száma a szerződések odaítéléséről szóló hirdetmények letölthető adattáblájában, vagy a nem letölthető adattáblájában.

Az IDA empirikus értéke 0,2286 és 0,8921 között vett fel értéket ahol, az alacsonyabb a rosszabb, a magasabb a jobb adatelérhetőséget jelenti (Lásd az 1. ábrát). Az IDA átlaga 0.49, és medián értéke 0,45 volt. Magyarország eszerint átlag alatti index érték jellemzi. A magyar közbeszerzési hatóság honlapját eszerint megelőzi több afrikai országé is (Zambia, Libéria, Sierra Leone).

1. Ábra: Az IDA hisztogramja, N=66

Megjegyzés: Technikai okok miatt kihagytuk Tajvant

Forrás: CRCB

A 2. tábla tartalmazza az országok sorrendjét az IDA szerint. A legjobb IDA értéket Lettország, Portugália, Ukrajna és Kolumbia érte el. Csehország, USA,

Paraguay, Uganda, Nepál és Szerbia szorosán követik őket.

Az IDA országokénti értékeiből is látszik, hogy több fejlett ország, amelyekben a korrupció-érzékelés TI CPI féle mutatója alacsony korrupciós szintet mutat, vagy ahol a joguralom erős (akár a Világbank, akár the World Justice Project mutatóival mérjük ezeket ⁴) magas IDA értékkel rendelkezik, pl. USA, Ausztrália, Kanada vagy Svájc. Ezekben tehát a közbeszerzési hatóságok adatközlési gyakorlata rendkívül magas szintű és könnyen, sokféle adat érhető el ezen országok hatóságainak honlapjairól szerződés szinten. Ezek mellett már több feltörekvő országban is hasonlóan jó helyzetről lehet beszámolni, mint például Ukrajna, Kolumbia, Törökország, Oroszország, vagy Chile. És néhány új EU tagország is elég jó mutatókkal rendelkezik, mint az legmagasabb IDA értéket elérő Lettország, vagy Csehország és Románia. Magyarország – mint ahogy korábban említettük – jelenleg mélyen ezek szintje alatt helyezkedik el. Nagyon érdekes eredmény továbbá, hogy a régebb óta EU tagokban (Portugália kivételével) az adatközlés minősége közepes vagy eléggé alacsony szintű. Ezek az eredmények arra hívják fel a figyelmet, hogy nemcsak a fejlődő és a feltörekvő országoknak van még tennivalójuk az adatközlési gyakorlat fejlesztése terén, hanem a fejlett országoknak is van bőven feladatuk.

Ezen túl az eredmények ismételtén arra világítanak rá, hogy az EU régi tagorszáiban (Portugália kivételével) a szerződés-szintű adatokra vonatkozó adatközlési minőség és az adatok elérhetősége inkább gyengének, mint közepesnek mondható. Európa szinten alapvetően nem javít ezen a helyzeten néhány kivételesen jó kutatási projekt⁵, amelyek legalább részben az adatok közzétételét és letöltését is lehetővé teszik. Ezek helyett a közbeszerzési hatóságok, vagy tagállami szinten az adatok közzétételével megbízott más állami intézmények felelőssége kellene, hogy legyen az, hogy megfelelő adatközlési protokollt fejlesszenek ki és üzemeltetnek. Azt gondoljuk, hogy az EU tagországok, a tagországok intézményei, és közöttük a közbeszerzés hatóságok feladata kell, hogy legyen az adatközlési gyakorlatuk javítása és az, hogy lehetővé tegyék a szerződés szintű adatok rendezett, letölthető formában való közzétételét. Ugyanúgy, ahogy az EU már megtette ezt egy értékhatár felett⁶.

A közbeszerzési adatok publikálásának alapvető problémáját az EU-ban mindenhol az adott ország közbeszerzési hatóságának saját magának kellene megoldania.

⁴ Lásd <https://bit.ly/2DmtBjv> és <https://bit.ly/2E3fZJy>.

⁵ Lásd <https://bit.ly/2zwfwem> és <https://bit.ly/2RExlzB>.

⁶ Az EU csak egy értékhatár felett hozza nyilvánosságra hozza a szerződésekre vonatkozó adatokat. Lásd <https://bit.ly/2z9d1ih> és <https://bit.ly/2ya51hd>.

2. Táblázat: Az elemzett országok sorrendje 2018-ban az adatelérhetőség index (IDA) szerint 2018, N = 66

sorrend		ida
1	Lettország	0.8920
2	Portugália	0.8666
3	Ukrajna	0.8563
4	Kolumbia	0.8286
5	Csehország	0.7836
6	USA	0.7729
7	Paraguay	0.7688
8	Uganda	0.7422
9	Nepál	0.7404
10	Szerbia	0.7234
11	Moldova	0.6972
12	Románia	0.6706
13	Kalifornia	0.6502
14	Uruguay	0.6479
15	Ausztrália	0.6377
16	Svájc	0.5943
17	Fehéroroszország	0.5693
18	Törökország	0.5622
19	Chile	0.5547
20	Oroszország	0.5494
21	Litvánia	0.5489
22	Kína, Hong Kong	0.5216
23	Kanada	0.5190
24	Côte d'Ivoire	0.5114
25	Tunézia	0.5011
26	Írország	0.4927
27	Dánia	0.4920
28	Zambia	0.4911
	átlag	0.4881
29	Bolívia	0.4795
30	Szlovákia	0.4693
31	Franciaország	0.4591
32	Spanyolország	0.4568
33	Libéria	0.4529
34	Szlovénia	0.4511
35	Banglades	0.4409
36	Kína	0.4386
37	Sierra Leone	0.4375

38	Magyarország	0.4341
39	Macedonia	0.4341
40	Dél-Korea	0.4295
41	Marokkó	0.4261
42	Egyiptom	0.4136
43	Kenya	0.4120
44	Ecuador	0.4011
45	Észtország	0.3860
46	Luxembourg	0.3841
47	Ghána	0.3830
48	Horvátország	0.3784
49	Montenegro	0.3606
50	Málta	0.3500
51	Etiópia	0.3455
52	Finnország	0.3432
53	Japán	0.3432
54	Szenegál	0.3375
55	Mauritius	0.3352
56	Mozambik	0.3227
57	Pakisztán	0.3057
58	Mali	0.3036
59	Guyana	0.2875
60	Szomália	0.2830
61	Kamerun	0.2750
62	Malajzia	0.2739
63	Kongói Demokratikus Köztársaság	0.2625
64	Izland	0.2625
65	Dél Szudán	0.2375
66	Cape Verde	0.2286

Note: We excluded Taiwan's data from this analysis due to technical reason

Source: CRCB

Melléklet

M1.: Az elemzett országok és régiók és a közbeszerzési hatóságok honlapjai, N=92

No.	ország vagy régió	a közbeszerzési hatóság honlapja
1	Afganisztán	http://www.npa.gov.af/en/home
2	Albánia	http://www.app.gov.al/home/
3	Algéria	http://www.mf.gov.dz/article/49/March%C3%A9s-publics/563/Site-web-des-March%C3%A9s-Publics.html
4	Argentína	http://www.argentinalicitaciones.com/
5	Ausztrália	https://www.tenders.gov.au/
6	Ausztria	https://www.bbg.qv.at/
7	Banglades	http://www.cptu.gov.bd/
8	Fehéroroszország (Belarus)	http://zakupki.butb.by/auctions/index.html , http://www.icetrade.by/
9	Belgium	http://www.publicprocurement.be/nl/publicprocurementbe-english-0
10	Benin	http://www.marches-publics.bj/
11	Bolivia	http://www.sicoes.com.bo/adquisicion-de-impresoras-lct320454.html
12	Bosznia és Hercegovina	https://www.javnenabavke.gov.ba/index.php?id=01&jezik=en
13	Botswana	http://www.ppadb.co.bw/
14	Burkina Faso	http://www.dgmp.gov.bf/
15	Burundi	http://www.armp.bi/
16	Kamerun (Cameroon)	http://minmap.cm/ , http://armp.cm/JDM.php#tzM52
17	Kanada	https://buyandsell.gc.ca/
18	Cape Verde	http://www.arap.cv/index.php/centro-do-conhecimento/publicacoes
19	Csád (Chad)	http://www.marchespublics-tchad.com/
20	Chile	http://www.chilecompra.cl/ , www.mercadopublico.cl
21	Kína	http://www.ccgp.gov.cn/
22	Kína, Hong Kong	http://www.fstb.gov.hk/tb/en/government-procurement.htm
23	Kolumbia	https://www.colombiacompra.gov.co/
24	Côte d'Ivoire	https://marchespublics.ci/fr/
25	Horvátország	http://www.javnanabava.hr/ , https://eojn.nn.hr/Oglasnik/

26	Csehország	http://www.isvz.cz/isvz/Podpora/ISVZ.aspx , https://nen.nipez.cz/
27	Kongó (Democratic Republic of the Congo)	http://www.arpmp-rdc.org/index.php/en/
28	Dánia	https://udbud.dk/
29	Ecuador	https://www.compraspublicas.gob.ec/
30	Egyiptom	https://etenders.gov.eg
31	Észtország	https://riiqihanked.riik.ee/register/
32	Etiópia	http://www.ppa.gov.et/index.php
33	Finnország	https://www.tutkihankintoja.fi , https://www.hankintailmoitukset.fi/fi/
34	Franciaország	https://www.marches-publics.gouv.fr
35	Gabon	http://dqmp.ga/
36	Gambia	http://www.gppa.gm/
37	Ghána	http://www.ppaghana.org/
38	Guinea	http://www.arpmpguinee.org/
39	Guyana	http://www.npta.gov.gy/index.html
40	Magyarország	https://www.kozbeszerzes.hu/ , http://kba.kozbeszerzes.hu
41	Izland	https://www.rikiskaup.is/english
42	India - Maharashtra	https://allgom.maharashtra.etenders.in/common/home.asp
43	Írország	http://www.etenders.gov.ie/
44	Japán	https://www.jetro.go.jp/en/database/procurement.html
45	Kenya	http://www.ppoa.go.ke , http://supplier.treasury.go.ke/site/tenders.go/index.php/public/tenders/type:expired
46	Lettország	https://www.iub.gov.lv
47	Libéria	http://www.ppcc.gov.lr/
48	Litvánia	http://www.cvpp.lt , https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt
49	Luxembourg	http://www.marches.public.lu/fr.html , https://pmp.b2q.etat.lu/
50	Macedónia	http://www.bjn.gov.mk/pocetna-en.nspX
51	Malaysia	http://myprocurement.treasury.gov.my/
52	Mali	http://www.dqmp.gouv.ml
53	Málta	https://www.etenders.gov.mt

54	Mauritius	http://publicprocurement.govmu.org
55	Montenegro	http://portal.ujn.gov.me
56	Marokkó	https://www.marchespublics.gov.ma/index.php5?page=entreprise.EntrpriseHome
57	Mozambik	http://www.ufsa.gov.mz/
58	Nepál	http://ppmo.gov.np/
59	Niger	http://www.arpn-niger.com/
60	Pakisztán	http://www.ppra.org.pk/
61	Paraguay	https://www.contrataciones.gov.py/
62	Peru	http://www.perucontrata.com.pe/ , http://www.osce.gob.pe/opcion.asp?ids=1&ido=2
63	Portugália	http://www.base.gov.pt/Base/pt/Homepage
64	Dél-Korea	https://www.pps.go.kr/eng/index.do , http://www.g2b.go.kr/index.jsp
65	Moldova	http://tender.gov.md/en
66	Románia	http://www.e-licitatie.ro/Public/Common/Content.aspx?f=PublicHomePage
67	Oroszország	http://www.zakupki.gov.ru/epz/main/public/home.html
68	Ruanda	http://rppa.gov.rw/
69	Szenegál	www.marchespublics.sn/
70	Szerbia	http://www.ujn.gov.rs/en.html , http://portal.ujn.gov.rs/Default.aspx
71	Sierra Leone	http://www.publicprocurement.gov.sl/
72	Szlovákia	https://www.uvo.gov.sk/
73	Szlovénia	http://www.djn.mju.gov.si/ , https://www.enarocanje.si/
74	Szomália	https://sppa.so/
75	Dél Szudán	http://rssprocurement.org/pages
76	Spanyolország	https://contrataciondelestado.es/wps/portal/plataforma
77	Sri Lanka	http://www.nprocom.gov.lk/web/index.php?lang=en
78	Swaziföld	http://www.sppra.co.sz/
79	Svédország	https://www.upphandlingsmyndigheten.se/
80	Svájc	https://www.simap.ch/
81	Tajvan	http://web.pcc.gov.tw/tps/pss/tender.do?method=goNews

82	Tanzánia	https://www.ppra.go.tz/
83	Togo	https://armp-togo.com/
84	Tunézia	http://www.marchespublics.gov.tn/onmp/content/index.php?lang=en
85	Törökország	http://www.ihale.gov.tr/default.aspx , https://ekap.kik.gov.tr/EKAP/Default.aspx?ReturnUrl=%2fEKAP
86	Uganda	https://www.ppda.go.ug/
87	Ukrajna	https://prozorro.gov.ua/en
88	USA	https://www.fpds.gov/fpdsng_cms/index.php/en/ , https://www.usaspending.gov/#/
89	USA – Kalifornia	https://caleprocure.ca.gov/pages/index.aspx
90	Uruguay	https://www.comprasestatales.gub.uy/inicio/capacitacion/manual-de-contratacion-publica
91	Venezuela	http://www.snc.gob.ve/
92	Zambia	https://www.zppa.org.zm/home

Forrás: CRCB